

بنام خدا

چالش پاسخگویی دانشگاه در کشورهای در حال توسعه:

استراتژی توانمندسازی

دکتر جعفر ترک زاده^{۱*} و باز محمد فروغ^۲

^{۱*}. دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز، نویسنده مسئول: djt2891@gmail.com

^۲. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه شیراز، نویسنده رابط: asad6184@gmail.com

چکیده

تغییرات و تحولات محیط پیچیده و پویا از مهم ترین چالش هایی است که نظام های آموزش عالی در سطح جهانی با آن مواجه هستند. سازواری با این تغییرات، در عین این که کشورهای در حال توسعه را ملزم به تغییر و اصلاح در نظام آموزش عالی و دانشگاه ها می سازد، ایجاب می کند که از بروز شکاف میان فرایندهای آموزشی، پژوهشی، علمی و خدماتی دانشگاه ها با نیازها و واقعیت های انکارناپذیر جامعه و محیط جلوگیری به عمل آید و دانشگاه برای پاسخگویی به نیازهای جامعه مطابقت داشته باشد. واقعیت های موجود بیانگر آن است که تقلید، الگو گیری و اقتباس بدون نقد از نظام های آموزش عالی و دانشگاه های کشورهای توسعه یافته که به دلایل گوناگونی با شرایط فرهنگی و اجتماعی کشورهای در حال توسعه همخوانی ندارد، دانشگاه ها را برای پاسخگویی به شرایط و مقتضیات جامعه خودی با چالش مواجه ساخته است که نمونه عینی آن را در ناکارآمدی های رایج فارغ التحصیلان دانشگاه می توان مشاهده کرد. بر همین اساس ضرورت توسعه چارچوب موقعیتی برای توانمندسازی دانشگاه ها با رویکرد راهبردی در کشورهای در حال توسعه برای پاسخگویی به شرایط، نیازها، اقتضائات و الزامات توسعه جوامع محلی و ملی به عنوان یک نیاز اساسی مطرح می گردد. در این مطالعه به این مهم پرداخته شده و استراتژی توانمندسازی به عنوان راهکار غلبه بر چالش پاسخگویی دانشگاه های کشورهای در حال توسعه به مقتضیات محلی و محیطی خود تبیین و تشریح شده است.

واژگان کلیدی: دانشگاه، پاسخگویی، توانمندسازی، رویکرد راهبردی، کشورهای در حال توسعه